

Kje so mladi kandidati?

Kot je znano, bomo letos jeseni na novo izvolili organe socialistične zveze. Zdaj so evidentirani že vsi kandidati in s tem je končana prva faza priprav na volitve. Dogovorili smo se, da bomo evidentiranje sklenili že prej. Vendar pa smo zaključek evidentiranja kasneje večkrat odložili. Kljub takšnemu odlaganju pa se še vedno kažejo nekatere temeljne slabosti, ki jih bomo morali kar najhitreje odpraviti.

Že v prvih pripravah na volitve smo opozarjali na kadrovske naloge; žal pa ugotavljamo, da so se predsedstva SZDL v KS skupaj s koordinacijskimi odbori za kadrovska vprašanja zelo različno lotila uresničevanja teh zahtevnih nalog. Iz popisnic kandidatov za organe OK SZDL sta razvidni zelo različna zastopnost in struktura evidentiranih kandidatov v posameznih krajevnih skupnostih. Tako so nekatere KS evidentirale svoje aktiviste skoraj v vse organe občinske konference (Gradišče, Poljane, Stara Ljubljana), medtem ko nekatere izmed njih samo enega, dva ali tri kandidate (Ajdoščina, Kolodvor, Prule).

Kaže, da v KS nismo storili vsega, da bi evidentiranje potekalo kot stalen in neprekinjen proces, da bi skozi redne oblike družbenopolitične in samoupravne aktivnosti spremljali in evidentirali vse tiste delovne ljudi in občane, ki so se uveljavili in si pridobili ugled zaradi svojega zavzetega dela v samoupravni družbeni praksi.

Najbolj zaskrbljuje podatek, da je poprečna starostna struktura kandidatov skoraj 60 let. Kje so mladi? V naši občini smo pred kratkim ustanovili OO ZSMS v vseh krajevnih skupnostih. Mladi sedaj delujejo samo v dveh, treh krajevnih skupnostih. Prostor in sredstva v večini primerov niso več poglaviti

problem. Zakaj torej mladih ne moremo pridobiti za delo v KS?

Mladi velikokrat pravijo, da jih uporabljajo samo za neke manifestativne ali raznašalne akcije. Ko pa je treba odločiti o pomembnih družbenih vprašanjih, ne upoštevajo njihovega glasu.

Mladi pravijo, da ne vidijo pravega cilja in zato dela pešica posameznikov, to pa gotovo ni pravi odraz dela in mišljenja vseh mladih. Verjetno so prav to tudi vzroki, zakaj je v organe SZDL evidentiranih premalo mladih ljudi.

V prihodnosti bo morala SZDL v krajevni skupnosti nameniti veliko več pozornosti delu z mladimi. V nasprotnem primeru se nam lahko zgodi, da bomo čez nekaj let ostali brez aktivistov! Velikokrat govorimo o pomenu kadrovske politike in skoraj vedno ob tem omenjamo mlade. Največkrat ostaja le pri besedah.

EMIL TROHA

ŠE NEKAJ O POČITNIŠKEM VARSTVU ZA OTROKE

Najraje sem sam s prijatelji

Naši šolarji so že krepko poprijeli za učenje. Toda tu in tam se le še utrjejo spomini na počitnice in vsa lepa doživetja. Kako in kje so pravzaprav preživeli naši šolarji dva brezskrbna meseca?

Večina jih je s starši pobegnila iz mesta na morje, k sorodnikom na deželo in v planine. Mnogi so letovali ali tabornili brez staršev, s svojimi vrstniki. Skoraj vse družbene organizacije in društva so organizirali letovanja in taborjenja za svoj podmladek. V počitniškem domu v Savudriji je letošnje poletje letovalo 840 otrok iz Centra, 48 pa v Zgornjih Gorjah. Nekateri iz 1. in 2. razredov pa so potrebovali tudi počitniško varstvo. V julijskem terminu, od 26. junija do 15. julija, je obiskovalo počitniško varstvo do 14 otrok, v avgustovskem terminu pa so bili samo trije. V prihodnje bomo morali resno razmisliti o predlogu, da organiziramo počitniško varstvo za vso Ljubljano na enem mestu, verjetno v Pionirskem domu.

Slabo so bile obiskane številne interesne dejavnosti, ki

so jih v koordinaciji občinske ZPM organizirale družbene organizacije in društva (izleti, modelarski tečaj itd.). Zelo problematičen je bil tudi odziv v krajevnih skupnostih, kjer so dejavnost organizirala društva prijateljev mladine.

Prve ugotovitve so kazale, da otrok v centru mesta med počitnicami sploh ni. Toda anketa med osnovnošolci, ki imajo stalno bivališče v občini Center, jo pokazala, da je bilo v Ljubljani v posameznih tednih v juliju in avgustu 300 do 350 otrok.

Otroci so torej bili in zanje so bile organizirane tudi dejavnosti, le drug do drugega niso našli poti. Zakaj ni bilo odziva? Šolarji so vedeli za programe v šolah, saj so bili objavljeni v predpočitniški številki Dogovorov, v Ljubljanskem dnevniku in radiu Glas Ljubljane. Ali so bile de-

javnosti za šolarje nezanimive? V občinski ZPM so povprašali tudi šolarje same, kaj menijo. In odgovori: »Raje si sam organiziram svoj prosti čas; ne želim se še v počitnicah podrežati nekemu redu; raje sem sam s prijatelji, rad dolgo spim«.

Otroci v centru mesta se porazgubijo. Ni velikih in novih sosesk, kjer bi živelo na kupu večje število otrok. Mogoče v središču mesta res ni posebnih potreb za organizirano dejavnost med počitnicami. Prebivalci bežijo iz stanovanj in iz mesta pred vročinsko pripeko. Zato se še toliko bolj resno postavlja vprašanje: kako v prihodnjih počitnicah?

Izkušnje niso optimistične, vendar pa v zvezi prijateljev mladine ne mislijo »vreči puške v koruzo«. Pričakujejo, da bodo svoje povedali tudi starši, se oglasili v društvu prijateljev mladine v svoji krajevni skupnosti in s konkretnimi predlogi nakazali tisto pravo pot, na katero bo z veseljem in interesom stopil v počitnicah njihov otrok!

R. S.

Lojz Tršan, zgodovinar pri občinski organizaciji ZB

POGOVOR Z LOJZOM TRŠANOM, NOVIM ZGODOVINARJEM PRI OBČINSKI ZB

NOB nam je znana, a ne dovolj

Z namenom, da bi sistematično zbrali, obdelali in znansstveno proučili vstajo v občini Center, je občinska zveza združenj borcev pred dobrimi tremi meseci zaposlila zgodovinarja. To je mladi profesor zgodovine Lojz Tršan, ki je s svojo diplomsko nalogo o partizanskem gospodarstvu v okraju Smlednik dokazal, da ga zgodovina NOB izredno zanima.

– Ali boste proučevali samo zgodovino vstaje v naši občini ali hkrati tudi vse Ljubljane, ki nekaj ni bila razdeljena na pet občin?

»Zgodovinarji smo si zastavili obsežen raziskovalni program, ki ga bomo usklajevali in dopolnjevali v sodelovanju z mestno konferenco SZDL, z Muzejem revolucije, z Mestnim muzejem, z Zgodovinskim arhivom, z inštitutom za zgodovino delavskega gibanja, z medvojnimi aktivom OF, z oddelkom za etnologijo na Filozofski fakulteti in z zgodovinarji. Tako si bomo razdelili delo in počasi sestavili natančno zgodovinsko sliko vstaje v vsej Ljubljani,« je povedal Lojz Tršan.

– Kaj ste doslej že naredili?

»Skupaj z zgodovinarjo iz Šiške sva zbrala v obliki bibliografije vse članke o NOB v Ljubljani, ki so izšli po letu 1945.«

– Kaj proučujete trenutno?

»Proučujem zgodovino na tleh Vrtače in Gradišča, kjer se je kalilo jedro vstaje, saj so tu delali glavni revolucionarji, kot so Boris Ziherl, Boris Kidrič, Franc Kimovec in drugi. Zdaj me zanima predvsem to, kako so bili med seboj povezani.«

– Ali pri svojem delu upoštevate številne spominske zapiske?

»Vsekakor. Tega gradiva je ogromno, le sistematično ni obdelano, ni med seboj povezano, predvsem pa ne znansstveno proučeno. To bo dolgotrajno delo. Preden bomo v Ljubljani dobili sintezo vsega dogajanja med NOB, bo po vsej verjetnosti preteklo več let; morda pet, šest, deset.«

– Kakšno se vam zdi to delo?

»Povem vam, da veliko več študiram, kot sem to počel na fakulteti in to me veseli, zanima, vleče,« je dejal za konec nadebudni zgodovinar, ki je že takoj na začetku pokazal vso vnemo in utemeljil zaupanje. Sicer pa bomo njegovo delo lahko tudi sproti spremljali v raznih publikacijah, saj je v programu raziskovanja zapisano, naj se vse po vrsti obelodani v časopisih in revijah.

A. A.

LETO DNI PO MLADINSKEM KONGRESU

Mlada generacija ne potrebuje tribunov

Leto dni mineva od 11. kongresa ZSMS v Novem mestu. Leto dni od kongresa, ki smo ga v mladinski organizaciji pa tudi zunaj nje imenovali zgodovinskega. O njegovi vlogi in pomenu za nadaljnji razvoj revolucionarnega mladinskega gibanja smo govorili v superlativih. Novomeški kongres je, smo dejali, velik probrat in kažipot nove, revolucionarnejše poti ZSMS.

In kaj na vse te svetle obete pravimo danes? Kot ponavadi znova priznavamo, da je kljub velikim besedam o mladinski organizaciji kot fronti vseh mladih ljudi šlo v glavnem le za evforično, samozadovoljno navdušenje mladinskih forumov.

Znova je bil, pravimo, narejen račun brez krčmarja. V mladinski organizaciji spet govorimo o nešteto krat potrjenem dejstvu, da še, tako močan forum ne more graditi baze, še posebej če se oplaja zgolj s samim seboj. Za nami je, kot kaže, še en neuspešen izpit. Ko se »kritično« oziramo nazaj, ne ugotavljamo nič novega, temveč postajamo celo smešni s svojim penehnim kritiziranjem, ki ponavadi prerasča v kritiziranje. Nikakor se ne

zavedamo, da trganje vsega povprekni podlaga in cilj nekakšne revolucionarnosti, v katere namen počnemo vse to. Prej je to dokaz nemoči, neznanja ali nesposobnosti in lenobe neke organizacije, oziroma konkretneje in natančneje, ljudi, ki jo na tem ali onem nivoju vodimo.

Vse te pomanjkljivosti pa v mladinskih forumih navadno uspešno skrivamo pod dvema krinkama. Prva je že omenjena »kritičnost«, druga, mnogo bolj nevarna in v odnosu do mlade generacije predvsem nesramna, pa je nenehno skrivanje za mladimi in nastopanje zanje in v njihovem imenu.

Mlada generacija ne potrebuje svojih tribunov, agitatorjev ali zagovor-

nikov. Ne mara in prežira ljudi, ki v njenem imenu iščejo in hkrati razrešujejo nekakšne »specifične« probleme mladih, in še to običajno največkrat, na žalost, v svojo korist. Mladi predvsem potrebujemo organizacijo, ki bi s svojo vlogo in pomenom zagotavljala možnosti, da sami neposredno pokažemo na svoje probleme in jih tudi sami rešujemo, potem delegatskega sistema.

Čeprav s težkim srcem moramo v mladinskih forumih končno priznati, da smo za tiste, ki jih »zastopamo«, zgolj del birokratiziranega upravnega aparata. S svojimi lepimi, nadpovprečno visokimi osebnimi dohodki, s svojo osebno svetlo perspektivo (mladinska organizacija je namreč kljub vsemu še vedno pretežno kadrovskega značaja) ne moremo po mnenju pretežne večine mladih ljudi realno govoriti o resničnih, življenjskih problemih mladih, saj le te v vsej njihovi zapletenosti le redko občutimo.

Marsikdo bo ob vsem tem gotovo pomislil, da gre spet za ceneno demagogijo nekega foruma ali človeka, ki mu pripada. Ali, bolj preprosto, da gre v zadnjem času za tako razširjeno metanje peska v oči. Vendar le ni čisto tako. Kljub vsemu se tudi v mladinskih forumih počasi začnemo zavedati svojih napak in svojih izvirnih grehov, kar je gotovo posledica v zadnjih letih nenehno ponavljajočih se tako akcijskih kot vsebinskih polomov. Da bi se tega izvirnega greha rešili, ali ga za začetek vsaj omilili, pa bo potrebno mnogo manj samopašnosti in navdušenosti nad samim seboj. Pot naprej je le v bolj človeških, bolj mladinskih, manj uniformiranih in od uglednejših družbenopolitičnih organizacij kopiranih metodah političnega dela. Vse to že dalj časa predstavlja gordijski voz in mladinski organizaciji. Treba ga je presekati, vendar pa mora biti sekira v rokah baze in ne foruma.

IGOR LAVŠ